The role of dark triad traits, impulsivity, sensation seeking on risky decision making among a sample of adolescents

Zana Hasan Babakr [1], Nabi Fatahi [2]
[1] Soran University Psychology department Faculty of arts [2] University of Gothenburg Department of Learning

DOI: https://doi.org/10.31918/twejer.2473.23
Published: 23/12/2024

Abstract

The aim of this study was to explore the role of role of dark triad, impulsivity and sensation seeking of risky decision making. The number of participants who took part in this study were 163, males 75 (46%) and females 88 (54%). The age of participants ranged between 14 to 18 years old. The self-report measure has been used to assess dark triad, impulsivity and sensation seeking, however, the behavioral task named Balloon Analog Risk Task has been used to measure risky decision making among participants. The results indicated that narcissism, psychopathy, sensation seeking and impulsivity positively associated with risky decision making. In addition impulsivity and sensation seeking mediate the relationship between psychopathy and risky decision making, and the similar result found for the association between narcissism and risky decision making. Regarding personality traits, the results found a significant gender differences. This study help researchers to understand the aetiology of risky decision making, particularly which personality traits more strongly predict risk decision making.

Keywords: *Dark triad, impulsivity, sensation seeking, risky decision making, Balloon Analog Risk Task.*

ڕۆڵی سێگۆشەی سیما تاریکەکان و سەرەڕۆیی و چێژخوازی لە بڕیاردانی سەرکێشانە لای نمونەیەک لە هەرزەکاران

د. زانا حسن بابکر
زانکۆی سۆران فاکەڵتیی ئاداب بەشی دەرونزانی
zana.babakr@soran.edu.iq

پ.د. نەبی فتاحی
زانکۆی گۆتنبێرگ پەیمانگای زانستی تەندروستی و چاودێری
بەشی فێربوون و سەرکردایەتی بۆ چاودێری تەندروستی

پوختە

ئامانج لە ئەنجامدانی ئەم توێژینەوەیە بریتییە لە زانینی ڕۆڵی سێگۆشە تاریکەکان، سەرەڕۆیی و چێژخوازی لەسەر بڕیاردانی سەرکێشانە. ژمارەی بەشداربووانی ئەم توێژینەوەیە بریتییە لە ١٦٣ قوتابی کوڕ و کچی هەرزەکار. ژمارەی کوڕان بریتییە لە ٧٥ (٤٦٪) قوتابی، ئەوانی دیکە، کە ژمارەیان ٨٨ (٥٤٪) قوتابییە، لە ڕەگەزی مێ بوون، تەمەنی بەشداربووەکان لە نێوان ١٤ بۆ ١٨ ساڵ دایە. بۆ پێوانەکردنی سێگۆشە تاریکەکان و سەرەڕۆیی و چێژخوازی، ڕاپۆرتی خودی بەکارهێنراوە. بەڵام بۆ پێوانەکردنی بڕیاردانی سەرکێشانە، ئەرکە پێوانەییە مەترسیکارییەکانی باڵۆن Balloon Analog Risk Task لەسەر بەشداربووان جێبەجێکراوە. بەپێی ئەنجامەکانی ئەم توێژینەوەیە، خودشەیدایی، سایکۆپاتی، چێژخوازی و سەرەڕۆیی پەیوەندی ئەرێنیان لەگەڵ بڕیاردانی سەرکێشانەدا هەیە. هاوکات لەگەڵ ئەمەشدا هەریەک لە سەرەڕۆیی و چێژخوازی ڕۆڵیان لە پەیوەندی نێوان سایکۆپاتی و بڕیاردانی سەرکێشانەدا هەبوو. ئەم ئەنجامە بۆ خودشەیدایی و بڕیاردانی سەرکێشانە، بە هەمان شێوە بووە. لە ڕووی سیماکانەوە، جیاوازی بەڵگەداری ئاماری لە نێوان ناوەندی ژمێرەیی کوڕان و کچان دۆزراوەتەوە. ئەنجامەکانی ئەم توێژینەوەیە یارمەتیمان دەدەن بۆ ئەوەی زیاتر لە بابەتی بڕیاردانی سەرکێشانە تێبگەین، کە پەیوەندییان بە چ جۆرە سیمایەکی کەسایەتییەوە هەیە، بۆچی خەڵکی لە بڕیارەکانیاندا وەکیەک نین.

وشە کلیلیەکان: سێگۆشە تاریکەکان، سەرەڕۆیی، چێژخوازی، بڕیاردانی سەرکێشانە، ئەرکە پێوانەییە مەترسیکارییەکانی باڵۆن.

ڕۆڵی سێگۆشەی سیما تاریکەکان و سەرەڕۆیی و چێژخوازی لە بڕیاردانی سەرکێشانە لای نمونەیەک لە هەرزەکاران

١. پێشەکی

تاکەکان ڕۆژانە جۆرەها ڕەفتاری جیاواز ئەنجام دەدەن، کە هەندێک لەو ڕەفتارانە دەچنە خانەی ڕەفتاری سەرکێشییەوە. بەڵام وەک ئەوەی تێبینی دەکرێت، جیاوازییەکی بەرچاو لە نێوان خەڵکیدا لەو ڕووەوە بوونی هەیە، ئەمەش بەو مانایە دێت کە خەڵکی لە کاتی بڕیاراداندا بە شێوەیەکی جیاواز بیردەکەنەوە، هۆکاری ئەم جیاوازی بیرکردنەوەیە لەوانەیە پەیوەندی بە کەسایەتی تاکەوە هەبێت. لە پرۆسەی بڕیارداندا تاک لە بەردەم چەند بژاردەیەکدا، کە لەسەر بنەمای کۆمەڵە پێوەرێکی دیاریکراوی خودی، تاک لێکدانەوە بۆ بژاردەکان دەکات و پاشان ڕەفتارەکەی ئەنجام دەدات (Douglas & Martin, 2014; Icellioglu & Ozden, 2012).

لە پرۆسەی بڕیاردان زۆر گرنگە تاکەکان بە باشی لە بژاردەکان وردببنەوە، سود و زیانی بژاردەکان شیبکەنەوە و پاشان بڕیار بدەن (Crone et al., 2008; Van Leijenhorst et al., 2008). ئەم هەڵسەنگاندنە هاوکاری تاکەکان دەکات بۆئەوەی لە سەرکێشیکردن دووربکەونەوە، چونکە هەر کاتێک تاک بڕیاری سەرکێشانەیدا، ئەوا سەرکێشیکردن وەک ڕەفتار بەدوای خۆیدا دێنێت (Boyer, 2006; Figner et al., 2009; Galvan et al., 2006). بەڵام هەموو خەڵکی لە پرۆسەی بڕیارداندا وەک یەک نین و جیاوازی لە نێوانیاندا هەیە. بۆیە داهلباک چەند دەیەیەک لەمەوپێش پرسیویەتی کە ئایا مەیلی ئەنجامدانی سەرکێشی لای هەموو تاکەکان وەک یەکە یان جیاوازی لە نێوان خەڵکیدا هەیە؟ (Dahlbäck, 1990).

لەناو هەموو فاکتەرەکانی دەرونزانیدا، کەسایەتی بۆی هەیە گرینگترین ڕۆڵیان لەسەر ڕەفتاری تاکەکان هەبێت (Nicholson et al., 2005). لە توێژینەوەکاندا ئاماژە بە سیماکانی کەسایەتی و پەیوەندییان بە تێڕوانین و درککردنی تاکەکان سەبارەت بە مەترسی و سەرکێشییەکان کراوە، بەڵام لەبەرئەوەی سیماکان ژمارەیان زۆرە، ئەو کاریگەرییە لە سیمایەکەوە بۆ یەکێکی دیکە گۆڕانکاری بەسەردا دێت (Figner & Weber, 2015; Lee &

(Tseng, 2015. لە ناو هەموو سیما نەخوازراوەکانی کەسایەتیدا، توێژەران زیاتر گرینگیان بە سێگۆشە تاریکەکان داوە، کە هەریەک لە ماکیاڤیلیزم، خودشەیدایی و سایکۆپاتی لەخۆ

دەگرێت (Paulhus & Williams, 2002). هەرچەندە ئەو سیمایانە چوارچێوەیەکی بیردۆزی جیاوازیان هەیە، بەڵام لە هەندێک ڕووەوە لێکنزیکی لە نێوانیاندا هەیە. بۆ نمونە تایبەتمەندیی تەفرەدان و دڵڕەقی تایبەتمەندیی هاوبەشی هەرسێ گۆشەکەن (Jones, 2013). سایکۆپاتەکان کەسانێکن ڕەفتاری دژە کۆمەڵگایان هەیە، سەرەڕۆن و هاودڵیان بەرانبەر بە خەڵکانی دیکە زۆر کەمە (Paulhus & Williams, 2002). ماکیاڤیلیەکان کەسانی خۆپەرستن، کاری لەپێشینەیان بەدەستهێنانی هێزە، ئارەزوی کێبڕکێ دەکەن و کەمتر گرینگی بە بنیادنانی کۆمەڵگە و خێزان دەدەن (Jones & Paulhus, 2009). هەروەها لە سیمای خودشەیداییدا کۆمەڵە تایبەتمەندییەکی وەک هەستکردن بە گەورەیی و خۆبەشایستەزانی تیایاندا هەیە (Morf & Rhodewalt, 2001).

سایکۆپاتەکان کۆمەڵێک تایبەتمەندیی جیاوازیان هەیە، کە ئەو تایبەتمەندییانە وایانکردوە پەنا بۆ سەرکێشیکردن ببەن (Malesza & Ostaszewski, 2016b). ئەو کەسانەی ئاستێکی بەرزی سایکۆپاتییان هەیە ئامادەن سەرکێشی بۆ بەدەستهێنانی قازانجێکی کەم ئەنجام بدەن (Jones, 2013). کەسانی سایکۆپات شێوازێکی ژیانی نارێکخراویان هەیە (Hare, 1999) و ناتوانن بە ئاسانی بەسەر حەز و خولیاکانیاندا زاڵ بین، کە ئەمەش پاڵنەری ئەنجامدانی سەرکێشییە (Harpur et al., 1988; Stanwix & Walker, 2021). سیاکۆپاتەکان زیاتر پەنا بۆ ئەنجامدانی ڕەفتارە مەترسیکارییە نەشیاوەکان دەبەن (Hare & Neumann, 2009)، کە ئەمانیش یەک جۆر ڕەفتار نین (Swerdlow et al., 2020)، هەندێک لەو ڕەفتارانە هەم دەچنە خانەی سەرکێشییەوە، هەم یارمەتیدەرە بۆ ئەنجامدانی سەرکێشی دیکە (Hare & Neumann, 2009).

سەبارەت بە سیمای خودشەیدایی، بەپێی ئەنجامی توێژینەوەکان دەرکەوتووە، کە ئەو کەسانەی خودشەیداییان لە ئاستێکی بەرزدایە، بەدەرنین لە سەرکێشیکردن (Campbell et al., 2004). هۆکاری سەرکێشیکردن لای خودشەیداکان بۆ سەرەڕۆیی دەگەڕێتەوە، بەڵام ئەم سەرەڕۆییە لە ئەنجامی زۆر متمانەبەخۆبوونەوە دروست بووە (Paulhus et al., 2003).

واتە جیاوازە لەو سەرەڕۆییەی لای سایکۆپاتەکان هەیە، کە هۆکارەکەی بۆ نەتوانین لە کۆنترۆڵکردنی خود دەگەڕێتەوە (Jones & Paulhus, 2011). زۆر متمانە بەخۆبوون و گەشبینی ناواقعیی کەسانی خودشەیدا، وادەکات بەردەوامی بە سەرکێشیکردن بدەن، و تەنانەت چەندبارەشی بکەنەوە (Paulhus & Williams, 2002). بەڵام سەبارەت بە ماکیاڤیلیەکان، توێژینەوەکان ئەوەیان دوپاتکردۆتەوە، کە پەیوەندی بە سەرەڕۆیی (Crysel et al., 2013; Jones & Paulhus, 2011)، ڕەفتاری توندوتیژی (Jones & Paulhus, 2010) و قومارکردنەوە نیە (Jones & Paulhus, 2009). نەبوونی پەیوەندی لە نێوان ماکیاڤیلیزم و سەرکێشیکردن لەوانەیە بۆ سروشت و تایبەتمەندیی ماکیاڤیلیەکان بگەڕێتەوە (Jones, 2013).

سەرەڕۆیی یەکێکە لە سیماکانی کەسایەتی، کە بریتییە لە ئەنجامدانی ڕەفتاری زارەکی و کرداری بەبێ بیرکردنەوەیەکی دروست (Eysenck et al., 1984). لە سەرەڕۆییدا وەڵامدانەوەی ڕەفتاری و هزری و دەرونی هەیە (Barratt, 1983). لەبارەی کاریگەرییەکانی سیمای سەرەڕۆیی لەسەر ڕەفتار، بەپێی توێژینەوەکان دەرکەوتووە، کە سەرەڕۆکان زیاتر ڕەفتاری نەشیاو ئەنجام دەدەن (Jones & Paulhus, 2011). سەرەڕۆیی پاڵنەری سەرکێشییە و کاریگەری لەسەر لایەنی هزری مرۆڤ دروست دەکات، هەر لەبەر ئەمەشە سەرەڕۆیەکان زیاتر بڕیاری سەرکێشانە دەدەن (Jardin et al., 2017; Zermatten et al., 2005).

لەو کاتەوەی، کە چەمکی چێژخوازی گەشەی کردوە سەرنجی زۆر لە دەرونزانانی بەلای خۆیدا ڕاکێشاوە (Arnett, 1994). چێژخوازی سیمایەکی فرەچەشنە و لە چوار فاکتەر پێکهاتووە: (١) خۆشی و سەرکێشی خوازی thrill and Adventure Seeking، (٢) ئەزمون خوازی experience seeking، (٣) بەرپێنەگرتن disinhibition (٤) زوو بێزاربوون boredom susceptibility. چێژخوازی پاڵنەری چەندین ڕەفتاری جیاوازە، چێژخوازەکان بەبێ گوێدانە جۆری وروژێنەرەکە، هەمیشە پەسەندی نوێگەری دەکەن (Zuckerman, 2009). ئەو کەسانەی نمرەیەکی بەرزی چێژخوازیان هەیە، ئارەزوی ئەزمونکردنی ئەو شتانە دەکەن، کە سەرکێشیان تێدایە (Horvath & Zuckerman, 1993)، لەوانە سەرکێشیکردن لە کاتی

شۆفێرکردن (Jonah, 1997)، قومارکردن (Breen & Zuckerman, 1999)، بەکارهێنانی ماددە هۆشبەرەکان، جگەرەکێشان و خواردنەوەی کهول (Zuckerman, 2007).

زۆر کەمن ئەو توێژینەوانەی کاریان لەسەر پەیوەندی نێوان فاکتەرەکانی کەسایەتی و بڕیاردانی سەرکێشانە لە ناو هەرزەکاراندا کردووە، بە تایبەت لە ناو کۆمەڵگای کوردیدا. لەم توێژینەوەیەدا، توێژەر چەند ئامانجێکی هەیە، کە لە خوارەوەدا خراونەتەڕوو.

١. تێگەیشتن لەوەی، تا چ ڕادەیەک سێگۆشە تاریکەکان، سەرەڕۆیی و چێژخوازی بەشدارن لە بڕیاردانی سەرکێشانە؟
٢. زانینی ئەوەی، تا چەند سەرەڕۆیی و چێژخوازی گۆڕاوی نێوەنجین لە پەیوەندی نێوان سێگۆشە تاریکەکان و بڕیارادانی سەرکێشانە؟
٣. دەرخستنی جیاوازی بەڵگەداری ئاماری لە نێوان کوڕان و کچان لە ڕووی فاکتەرەکانی کەسایەتی.

٢. ڕێبازی توێژینەوە

٢.١ بەشداربووانی توێژینەوە

بەشداربووانی ئەم توێژینەوەیە بریتین لە ١٦٣ قوتابی کوڕ و کچی هەرزەکار، کە خۆبەخشانە ڕەزامەندییان بۆ بەشداریکردن لەم توێژینەوەیە دەربڕیوە. ڕێبازی هەڵبژاردنی نمونەی ئەم توێژینەوەیە بریتییە لە نمونە وەرگرتنی لەبار، کە نمونە وەرگرتنێکی ناهەرەمەکییە لەو ڕێگەوە توێژەر دەرفەتی بۆ بەشداربووان ڕەخساندوە بۆئەوەی بەشداری توێژینەوەکە بکەن. بەشداربووانی ئەم توێژینەوەیە پێکهاتبوون لە کوڕان (٧٥، ٤٦ %) و کچان (٨٨، ٥٤ %) کە تەمەنیان لە نێوان ١٤ بۆ ١٨ (M_{age}= 15.96, SD_{age} = 1.47) ساڵ بوو. ژمارەی بەشداروان بەپێی تەمەنیان بەم شێوەیە بوو: ١٤ ساڵی ٣٧ قوتابی، ١٥ ساڵی ٣٣ قوتابی، ١٦ ساڵی ٢٥ قوتابی، ١٧ ساڵی ٣٤ قوتابی، و ١٨ ساڵی ٣٤ قوتابی.

٢.٢ پێوانەکان

٢. ٢. ١. پێوانەی بڕیاردانی سەرکێشانە

بۆ پێوانەکردنی بڕیاردانی سەرکێشانە، پێوانەی ئەرکە پێوانەییە مەترسیکارەکانی باڵۆن (BART) بەکارهێنراوە (Lejuez et al., 2002)، کە لە ڕێگای پرۆگرامێکی داڕێژراوی تایبەتی

کۆمپیوتەری لەسەر بەشداربووان جێبەجێ دەکرێت. لەم پێوانەیەدا بەشداربووەکان دەخرێنە بەردەم شاشەیەکی کۆمپیوتەر، دواتر پرۆگرامەکەیان بۆ چالاک دەکرێت و دەستبەجێ لەسەر شاشەکە باڵۆنێک دەردەکەوێت. پاشان داوا لە بەشداربوو دەکرێت لە ڕێگای کلیککردنەوە هەوا لە باڵۆنەکە بکات. لەگەڵ هەر فوکردنێکی بە باڵۆنەکەدا، بەشداربوو وەک پاداشت پێنج سەنت وەردەگرێ، بەڵام ئەگەر باڵۆنەکە بەهۆی زۆر تێکردنی هەواوە بتەقێت، پاداشتەکەی سفر دەبێتەوە. ئەم وەشانەی BART کە لەم توێژینەوەیە بەکارهاتووە لە ٣٠ هەوڵدان پێکهاتووە.

٢. ٢. ٢. پێوانەی سێگۆشە تاریکەکانی کەسایەتی

بۆ پێوانەکردنی سیما تاریکەکان کە پێکهاتوون لە ماکیاڤیلیزم، خودشەیدایی و سایکۆپاتی، پێوانەی کورتکراوەی سێگۆشەی تاریک (The Short Dark Triad (SD3 بەکارهێنراوە. پێوانەی SD3 لە ٢٧ برگە پێکهاتووە، کە لە بەرانبەر هەر برگەیەکدا ٥ بژاردە بۆ وەڵامدانەوە هەیە، کە بە هەرگیز لەگەڵیدا نیم (١) دەست پێ دەکات و بە هەمیشە لەگەڵیدام (٥) کۆتایی دێت (Jones & Paulhus, 2013). بەڵام هەندێک برگە، بە پێچەوانەوە مامەڵەیان لەگەڵدا کراوە. ئەم پێوانەیە لە ڕووی ڕاستەکییەوە پێوانەیەکی گونجاوە بۆ پێوانەکردنی سیما تاریکەکان، ئەمەش لەبەرئەوەی ڕاستەکی جیاکراوە و بونیاتی بۆ دۆزراوەتەوە (Ashton-James & Levordashka, 2013; Jones & Paulhus, 2013). نمونەیەک لە برگەکان؛ ماکیاڤیلیزم "باسکردنی نهێنیەکانت کارێکی ژیرانە نییە"، خودشەیدایی "خۆم بە کەسانی بەناوبانگ بەراورد دەکەم"، سایکۆپاتی "حەزم لە تۆڵەکردنەوەیە". وەشانە ئینگلیزییەکەی ئەم پێوانەیە دڵنیایی ناوەوەی لە نێوان ٠.٧٣ بۆ ٠.٧٨ دایە. سەبارەت بە وەشانی کوردی ئەم پێوانەیە، دوای ئەوەی وەرگێڕدراوەتە سەر زمانی کوردی، پاشان وەرگێڕانی لە کوردییەوە بۆ زمانی ئینگلیزی بۆ کراوەتەوە، پاشان دڵنیایی ناوەوەی بە کرۆنباخ ئەلفا بۆ دەرهێنراوە، کە بەم شێوەیە بوو، خودشەیدایی ٠.٧١، ماکیاڤیلیزم ٠.٧٥، سایکۆپاتی ٠.٧٧، بە ناوەندی ژمێرەیی ٠.٧٤.

3. ٢. ٢. پێوانەی سەرەڕۆیی و چێژخوازی

لەم توێژینەوەیەدا پێوانەی سەرەڕۆیی و چێژخوازی Impulsivity and Sensation-Seeking (ImpSS)، کە لە ١٩ برگە پێکهاتووە، بەکارهێنراوە (Zuckerman et al., 1993). وەڵامی برگەکانی ئەم پێوانەیە دوانەیین، کە بریتین لە بەڵێ (٠) و نەخێر (١). لەو کاتەوەی، کە

سیمای سەرەڕۆیی و چێژخوازی وەک دوو بابەتی جیاواز مامەڵەیان لەگەڵدا دەکرێت، ئەم پێوانەیە بۆ پێوانەکردنی ئەم دوو بابەتە بە شێوەیەکی سەربەخۆ بەکارهێنراوە (Cross et al., 2011). ژمارەی بڕگەکانی پێوانەی سەرەڕۆیی لە ٧ بڕگە پێکهاتووە "من کەسێکی سەرەڕۆم"، و ژمارەی بڕگەکانی پێوانەی چێژخوازی لە ١٢ بڕگە پێکهاتوون "ئەگەر هەر بۆ خۆشیش بێت، ئەوا هەندێک جار کاری سەرشێتانە ئەنجام دەدەم". دڵنیایی ناوەوەی ئەم پێوانەیە بە کرۆنباخ ئەلفا بریتی بووە لە 0.83، کە بۆ پێوانەی سەرەڕۆیی بریتی بوو لە 0.74، بۆ چێژخوازی بریتی بووە لە 0.75 (Fernández-Artamendi et al., 2016). سەبارەت بە ڕاستەکی ئەم پێوانەیە، توێژەران ئاماژەیان بە ڕاستەکی پێشبینی و ڕاستەکی لێکنزیکی بۆ پێوانەی سەرەڕۆیی و چێژخوازی کردوە (Fernández-Artamendi et al., 2016). سەبارەت بە وەشانی کوردی ئەم پێوانەیە، دوای ئەوەی وەرگێڕدراوەتە سەر زمانی کوردی، پاشان وەرگێڕانی لە کوردییەوە بۆ زمانی ئینگلیزی بۆ کراوە، بە ڕێگەی کرۆنباخ ئەلفا دڵنیایی ناوەوەی بۆ دەرهێنراوە، کە بەم شێوەیە بووە: سەرەڕۆیی ٠.٧٩، بۆ چێژخوازی ٠.٧٦.

٢. ٣. ڕێوشێوێن و ئاکاری توێژینەوە

بە مەبەستی پەسندکردنی ئەم توێژینەوەیە بۆ ئەوەی لەسەر مرۆڤ ئەنجام بدرێت، ناونیشان و چۆنیەتی ئەنجامدانی ئەم توێژینەوەیە خرایە بەردەم ئەندامانی لیژنەی پێداچوونەوەی ئیتیکی و ناونیشانەکە چەسپێندرا. دوای بەدەستهێنانی ڕەزامەندی ئەنجامدانی ئەم توێژینەوەیە، دەست بە هەنگاوەکانی کۆکردنەوەی داتاوەکان کرا. کۆمەڵێک قوتابی هەرزەکار ئامادەیی خۆیان بۆ بەشداریکردن لەم توێژینەوەیە دەربڕی. بەشداربووەکان بەرلەوەی وەڵامی پرسیارنامەکە بدەنەوە و بەشداری لە تاقیکردنەوەکە بکەن، سەرەتا فۆڕمی مۆڵەتی بەشداریکردنیان خرایە بەردەست، ئەمەش بۆ ئەوەی ڕەزامەندی لەسەر بەشداریکردنی ئەم توێژینەوە دەرببڕن. دوای ئەوەی بەشداربووەکان ڕەزامەندییان نیشاندا، پێوانەی پێوانەکردنی سیما تاریکەکان، سەرەڕۆیی و چێژخوازی خرایە بەردەستیان. پاشان لەبەردەم شاشەیەکی کۆمپیوتەردا لە ژورێکی ئامادەکراو و تایبەت دانران و ڕێنمایی پێویستیان سەبارەت بە چۆنیەتی ئەنجامدانی تاقیکردنەوەکە پێدرا و پاشان تاقیکردنەوەکەیان لەسەر شاشەی کۆمپیوتەر بۆ چالاک کرا.

٢. ٤. شیکردنەوەی داتاوەکان

لەم توێژینەوەیەدا چەند یاسایەکی ئاماری بۆ شیکردنەوەی دراوەکان بەکارهێنراوە. لەبەرئەوەی دراوەکان پارامێتریک بوون، ئەو یاسا ئامارییانە بەکارهێنراون کە گونجاون لەگەڵ ئەو جۆرە دراوەدا. هاوکۆلکەی ئاماری پیێرسن Pearson بۆ دۆزینەوەی پەیوەندی لە نێوان گۆڕاوەکان بەکارهاتووە. یاسای ئاماری تیتێست بۆ دوو قەبارە Independent samples t.test بۆ دۆزینەوەی جیاوازی بەڵگەداری ئاماری لەسەر ئاستی دوو گۆڕاو، کە بریتی بوون لە گۆڕاوی ڕەگەز، بەکارهێنراوە. هەروەها بۆ ئەوەی بزانین، کە گۆڕاوی سەربەخۆ تا چەند پێشبینی گۆڕاوی پاشکۆ دەکات، ئامرازی ئاماری ڕێگرێشن Regression و هەروەها بۆ دۆزینەوەی گۆڕاوی نێوەنجی ماکرۆ پرۆسێس PROCESS macro بەکارهێنراوە. لەگەڵ ئەمانەشدا، ئامرازی ئاماری MNOVA بۆ دۆزینەوەی کاریگەری گۆڕاوی سەربەخۆ لەسەر زیاتر لە گۆڕاوێکی پاشکۆ، بەکارهێنراوە.

٣. ئەنجامەکان

دوای جێبەجێکردنی چەند ئامرازێکی ئاماری و شیکاری دراوەکان، توێژەر گەیشتە چەند ئەنجامێک. لە سەرەتادا ئەوە دەرکەوت، کە داتاکان بۆ هەموو گۆڕاوەکانی ئەم توێژینەوەیە لە جۆری پارامێتریکن و بە شێوەیەکی ئاسایی دابەشکراون (خشتەی ١).

خشتەی ١: خستەڕووی نۆرماڵیتی بۆ گۆڕاوەکانی توێژینەوە.

گۆڕاوەکان	Kurtosis		Skewness	
	Std. Error	Statistic	Std. Error	Statistic
ماکیاڤیلیزم	0.378	-1.105	0.190	-0.072
خودشەیدایی	0.378	-1.340	0.190	0.060
سایکۆپاتی	0.378	-1.091	0.190	0.174
سەرەڕۆیی	0.378	-1.077	0.190	-0.022
چێژخوازی	0.378	-1.186	0.190	0.067
بڕیاردانی سەرکێشانە	0.378	-0.927	0.190	-0.361

لە ئەنجامێکی دیکەدا دەرکەوت، کە ناوەندی ژمێرەیی کوڕان و کچان لە ڕووی سیما تاریکەکان، سەرەڕۆیی، چێژخوازی و بڕیاردانی سەرکێشانە وەک یەک نییە، بەڵکو جیاوازی بەڵگەداری لە نێوانیاندا هەیە (خشتەی ٢). سەبارەت بە بڕیاردانی سەرکێشانە، کوڕان و کچان وەکیەک نین، بە جۆرێک کوڕان ($M = 48.320$, $SD = 12.634$) زیاتر لە کچان ($M = 38.704$, $SD = 15.549$) بڕیاردانی سەرکێشانەیان هەبووە ($t\ (161) = 4.284$, $p < 0.001$). بەهان شێوە، کوڕان ($M = 26.426$, $SD = 6.574$) زیاتر لە کچان ($M = 8.598$, $SD = 20.454$) ماکیاڤیلیزم تیایاندا ڕەنگی داوەتەوە ($t = 4.913$, $p < 0.001$). هەروەها لە ڕووی خودشەیداییەوە، کوڕان ($M = 24.466$, $SD = 7.536$) نمرەیەکی بەرزتریان لە کچان ($M = 16.954$, $SD = 7.469$) هەبووە ($t\ (161) = 6.373$, $p < 0.001$). بەهەمان شێوەی پێشووتر، بەپێی ئەنجامەکان کوڕان ($M = 24.493$, $SD = 7.371$) نمرەیەکی بەرزتریان لە کچان ($M = 16.875$, $SD = 7.315$) لە ڕووی سیمای سایکۆپاتی هەبووە، کە ئەم جیاوازییە بەڵگەداری ئاماری بووە ($t\ (161) = 6.604$, $p < 0.001$). هەروەها کوڕان ($M = 4.106$, $SD = 2.030$) نمرەی سیمای سەرەڕۆییان لە کچان ($M = 3.170$, $SD = 2.035$) زیاتربووە ($t\ (161) = 2.93$, $p < 0.01$). بەپێی ئەنجامەکان، سیمای چێژخوازی لای کوڕان ($M = 6.506$, $SD = 3.024$) بەرزتربووە بە بەراورد لەگەڵ کچان ($M = 5.250$, $SD = 2.837$)، ئەم جیاوازیە لەڕووی ئامارییەوە بەڵگەدارە ($t\ (161) = 2.734$, $p < 0.01$).

سەبارەت بە شیاویی گۆڕاوە سەربەخۆکان بۆ پێشبینیکردنی گۆڕاوی پاشکۆ، تەنها ماکیاڤیلیزم بۆ پێشبینیکردنی بڕیاردانی سەرکێشانە گونجاو نەبوو ($F\ (163) = 2.26$, $p = 0.135$) بەڵام هەریەک لە خودشەیدایی ($F\ (163) = 8.25$, $p < 0.01$)، سایکۆپاتی ($F\ (163) = 6.39$, $p < 0.01$)، سەرەڕۆیی ($F\ (163) = 6.67$, $p < 0.05$) و چێژخوازی ($F\ (163) = 4.70$, $p < 0.05$) گونجاوبوونە بۆ ئەوەی ببنە گۆڕاوی پێشبینیکار. سەبارەت بە پێشبینیکردنی سێگۆشە تاریکەکان بۆ بڕیاردانی سەرکێشانە، ئەوە دەرکەوتووە، کە سایکۆپاتی ($\beta = 0.186$, 95 % CI (0.040, 0.331), $p > 0.05$)، خودشەیدایی ($\beta = 0.219$, 95 % CI (0.068, 0.369), $p > 0.01$)، سەرەڕۆیی ($\beta = 0.208$, 95 % CI (0.040, 0.367), $p > 0.05$)،

چێژخوازی $\beta = 0.172$, %95 CI (0.015, 0.329), $p > 0.05$ پێشبینی بڕیاردانی سەرکێشانەیان کردوە.

خشتەی ٢: رونكردنەوەی جیاوازی بەڵگەداری ئاماری بە پێی گۆڕاوی ڕەگەز.

% 95 CI		Effect size (*d*)	% 95 CI		MD	*p* - value	*t*	*M (SD)*		گۆڕاوەکان
Upper	Lower		Upper	Lower				کچ	کوڕ	
0.998	0.345	0.678	14.048	5.182	9.615	< 0.001	4.284	38.704 (15.549)	48.320(12.634)	بڕیاردانی سەرکێشانە
1.102	0.438	0.780	8.372	3.571	5.972	< 0.001	4.913	20.454 (8.598)	26.426 (6.574)	ماکیاڤیلیزم
1.347	0.651	1.001	9.839	5.184	7.512	< 0.001	6.373	16.954 (7.469)	24.466 (7.536)	خودشەیدایی
1.385	0.685	1.037	9.896	5.340	7.618	< 0.001	6.604	16.875 (7.315)	24.493 (7.371)	سایکۆپاتی
0.776	0.142	0.460	1.567	0.305	0.936	< 0.01	2.930	3.170 (2.035)	4.106 (2.030)	سەرەڕۆیی
0.744	0.113	0.113	2.164	0.348	1.256	< 0.01	2.734	5.250 (2.837)	6.506 (3.024)	چێژخوازی

خشتەی ٣. شیکاری ڕیگرێشن بۆ زانینی پێشبینیکردنی سیماکانی کەسایەتی بۆ بڕیاردانی سەرکێشانە.

sr^2	95% CI					95% CI				
	Upper	Lower	β	*p*	*t*	Upper	Lower	*SE*	B	گۆڕاوەکان
−0.118	0.033	−0.246	−0.106	0.135	−1.489	0.0608	−0.4478	0.129	−0.193	ماکیاڤیلیزم
0.223	0.369	0.068	0.219	< 0.01	2.861	0.6644	0.1229	0.137	0.394	خودشەیدایی
0.195	0.331	0.040	0.186	< 0.05	2.486	0.6036	0.074	0.134	0.339	سایکۆپاتی
0.201	0.367	0.040	0.208	< 0.05	2.569	2.6542	0.354	0.582	1.504	سەرەڕۆیی
0.171	0.329	0.015	0.172	< 0.05	2.166	1.6591	0.0768	0.401	0.868	چێژخوازی

لە ئەنجامێکی دیکەدا ئەوە دەرکەوت، کە سایکۆپاتی کاریگەری بەڵگەداری لەسەر سەرەڕۆیی و چێژخوازی هەیە Θ = 0.414, F (29,133) = 1.90, p < 0.01, η_p^2 0.817 کە ڕێژەی کاریگەری سایکۆپاتی لەسەر سەرەڕۆیی بریتی بووە لە ٢٨.١ %، بۆ چێژخوازی بریتی بووە لە ٢٦.٣ %. بە هەمان شێوە ئەوە دەرکەوتوە، کە خودشەیدایی کاریگەری لەسەر سەرەڕۆیی و چێژخوازی هەیە Θ = 0.394, F (28,134) = 1.88, p < 0.01, η_p^2 = 0.819، کە ڕێژەی بەشداری خودشەیدایی لەسەر سەرەڕۆیی بریتی بووە لە ٢٦.٣ %، لەسەر چێژخوازی بریتی بووە لە ٢٣.٧ %. هەروەها ئەنجامەکان ئەویان دەرخست، کە ماکیاڤیلیزم کاریگەری لەسەر سەررۆیی و چێژخوازی بە شێوەیەکی بەڵگەداری ئاماری نیە، Θ = 0.366, F (58,262) = 1.67, p > 0.05.

پاش دەرکەوتنی کاریگەی سایکۆپاتی و خودشەیدایی لەسەر سەرەڕۆیی و چێژخوازی، شیکاری نێوەنجی بۆ سەرەڕۆیی و چێژخوازی ئەنجامدرا (خشتەی ٤). بەپێی ئەنجامەکان سیاکۆپاتی بە شێوەیەکی ڕاستەوخۆ b = 0.451, p < 0.001 و ناڕاستەوخۆ b = 0.141, 95 % CI (0.036, 0.271) لە ڕێگەی سەرەڕۆییەوە کاریگەری لەسەر بڕیاردانی سەرکێشانە هەیە. سایکۆپاتی و سەرەڕۆیی بە ڕێژەی ٢١.٨ % کاریگەرییان لەسەر بڕیاری سەرکیشانە هەبووە. هەروەها لە ئەنجامێکی دیکەدا ئەوە دەرکەوت، کە خودشەیدایی بە شێوەیەکی ڕاستەوخۆ b = 0.503, p < 0.001 و ناڕاستەوخۆ b = 0.200, 95 % CI (0.075, 0.350 لە ڕێگەی سەرەڕۆییەوە کاریگەری لەسەر بڕیاردانی سەرکێشانە هەیە، کە کاریگەری ئەو دوو گۆڕاوە لەسەر بڕیاردانی سەرکێشانە ڕێژەی ٢٢.١ % بووە. لە ئەنجامێکی دیکەدا، سایکۆپاتی بە شێوەیەکی ناڕاستەوخۆ لە ڕێگای چێژخوازی b = 0.125, 95 % CI (0.036, 0.243) کاریگەری لەسەر بڕیاردانی سەرکێشانە هەبووە. سایکۆپات و چێژخوازی بەیەکەوە بە ڕێژەی ١٨.٤٪ بەشدارن لە بڕیاردانی سەرکێشانە، هەروەها ئەنجامەکان بۆ خودشەیدایی هەر بەهەمان شێوە بووە، کە بە شێوەیەکی ناڕاستەوخۆ و b = 0.130, 95% CI (0.038, 0.256) ڕاستەوخۆ b = 0.574, p < 0.001 کاریگەری لەسەر بڕیاردانی سەرکێشانە لە ڕێگای چێژخوازییەوە هەبووە، کە بە یەکەوە بە ڕێژەی ٢١.٧٪ کاریگەرییان لەسەر بڕیاردانی سەرکێشانە هەیە

4. گفتوگۆ

ئامانج لە ئەنجامدانی ئەم توێژینەوەیە بریتی بوو لە تێگەیشتن لە پەیوەندی نێوان سیما تاریکەکان، سەرەڕۆیی و چێژخوازی لەسەر بڕیاردانی سەرکێشانە لای نمونەیەک لە هەرزەکاران. لە یەکێک لە ئەنجامەکانی ئەم توێژینەوەیە دەرکەوتووە، کە کوڕان زیاتر لە کچان سیما تاریکەکانیان تێدا ڕەنگیداوەتەوە، ئەم جیاوازییەش بەڵگەداری ئاماری بووە. ئەنجامی ئەم توێژینەوەیە هاوڕای توێژینەوەکانی دیکەیە (Guay et al., 2018; Jonason & Davis, 2018; Wynn et al., 2012). لەبەر درککردن بە هەبووی جیاوازی لە نێوان کوڕان و کچان لە ڕووی سیمای سایکۆپاتییەوە، توێژەران نمرەی پارچەکردنی جیاوازییان بۆ کوڕان و کچان لەسەر پێوانەی PCL-R پێشنیازکردووە (de Vogel & Lancel, 2016). هەروەها سەبارەت بە خودشەیدایی و ماکیاڤیلیزم، ئەنجامەکانی ئەم توێژینەوەیە هاوڕای ئەنجامی توێژینەوەکانی دیکەیە (Foster et al., 2003; Grijalva et al., 2015; Jonason & Davis, 2018; Zhu et al., 2021).

بەپێی ئەنجامەکان ئەوە دەرکەوتووە، کە سایکۆپاتی پەیوەندی ئەرێنی لەگەڵ بڕیاردانی سەرکێشانە هەبووە. وەک توێژەران ئاماژەیان پێکردوە، سایکۆپاتی پەیوەندی بە چەندین جۆری جیاواز لە سەرکێشییەوە هەیە، بۆ نمونە، سەرکێشی کۆمەڵایەتی، ئاکاری و پارەوپول. هۆکاری بڕیاردانی سەرکێشانەی سیاکۆپاتەکان پەیوەندی بە کێشەی درککردنی مەترسییەکانەوە هەیە (Hosker-Field et al., 2016). لە یەکێک لە توێژینەوەکاندا، کەسانی سایکۆپات لەسەر تاسکێکی کرداری، بڕیاری سەرکێشانەیان زیاتربووە لەو کەسانەی کە سایکۆپات نەبوونە (Blair et al., 2001). بەپێی توێژینەوەکان فاکتەری بایۆلۆژی ڕۆڵی لە بڕیارداندا هەیە، بە تایبەت توێکڵی پێشەوەی پێشەسەر(Wallis, 2007)، کە نارێکی لە کارکردنی دەمارە خانەکانی ئەو توێکڵەی سایکۆپاتەکان بەدیکراوە (Gao et al., 2009). تەنانەت سایکۆپاتەکان توانای فێربوونیان زۆر کەمە (Blair, 2008)، ئەمەش لەوانەیە هۆکارێکی تری پشت ئەنجامدانی سەرکێشی بێت. چونکە ئەوانەی سەرکێشی دوبارە دەکەنەوە، مانای ئەوەیە، کە کێشەی فێربوونیان هەیە.

ئەنجامێکی دیکەی ئەم توێژینەوەیە بریتی بووە لە دۆزینەوەی پەیوەندی نێوان خودشەیدایی و بڕیاردانی سەرکێشانە. ئەم پەیوەندییە لە توێژینەوەی دیکەشدا دۆزراوەتەوە، هەم بە بەکارهێنانی ئەرکی ڕەفتاری (Crysel et al., 2013)، هەم بە بەکارهێنانی ڕاپۆرتی خودی (Malesza & Ostaszewski, 2016a). پەیوەندی خودشەیدایی و بڕیاردانی سەرکێشانە چەندین ڕوکاری جیاواز دەگرێتەوە وەک سەرکێشی کۆمەڵایەتی، تەندروستی، ئاکاری و پارەوپول (Stanwix & Walker, 2021). کێشەی خودشەیداکان ئەوەیە کاتێک لە نێوان چەند بژاردەیەکدان، بە باشی ناتوانن سود و زیانەکان لە یەکتری جیابکەنەوە و کەمتر درک بە مەترسیەکان دەکەن (Foster et al., 2009). هەروەک پاوڵهس و هاوڕێکانی ئاماژەیان پێکردوە، کە ئەو زۆر متمانە بەخۆبوونەی خودشەیداکان هەیانە، هۆکاری ئەو ڕەفتارە سەرەڕۆیانەیە کە ئەنجامی دەدەن (Paulhus et al., 2003).

لە ئەنجامێکی دیکەی ئەم توێژینەوەیەدا، دەرکەوتووە، کە سیمای چێژخوازی پەیوەندی ئەرێنی لەگەڵ بڕیاردانی سەرکێشانە هەبووە. ئەم ئەنجامە هاوڕای ئەنجامی توێژینەوەکانی ترە، کە پەیوەندییان لە نێوان چێژخوازی و بڕیاردانی سەرکێشانە دۆزیوەتەوە (Crysel et al., 2013; Rosenbloom, 2003). لە پێداچوونەوەیەکی جۆری مێتادا، توێژەران جارێکی دیکە ئەوەیان دووپات کردۆتەوە، کە چێژخوازی پەیوەندی لەگەڵ ئەرکە پێوانەییە مەترسیکارەکانی باڵۆن هەبووە (Vize et al., 2018). بەپێی توێژینەوەکان، چێژخوازی پەیوەندی بە سەرکێشی سێکسیەوە هەیە (Charnigo et al., 2013; Donohew et al., 2000; Paat et al., 2020). لە چەند توێژینەوەیەکی تردا توێژەران ئاماژەیان بەوە کردوە ئەوانەی چێژخوازییان بەرزە لە کاتی ئاژۆتنی ئۆتۆمبێلدا، زیاتر سەرکێشی ئەنجام دەدەن (Dahlen et al., 2005; Dahlen & White, 2006; Jonah et al., 2001). تەنانەت چێژخوازی پەیوەندی بە سەرکێشی کۆمەڵایەتی، جەستەیی، ئاکاری و پارەوپولیشەوە هەیە (Breivik et al., 2017). پەیوەندی ئەرێنی لە نێوان چێژخوازی و جگەرەکێشان، خواردنەوەی مەی و بەکارهێنانی ماددە هۆشبەرەکان و تیوەگلان لە تاوان دۆزراوەتەوە (Zuckerman, 2009). هۆکاری سەرەکی ئەنجامدانی ئەم جۆرە ڕەفتارانە بۆ هەبوونی کێشەی هەڵسەنگاندنی مەترسییەکان دەگەڕێتەوە (Horvath & Zuckerman, 1993).

لە ئەنجامێکی دیکەدا دەرکەوتووە، کە سەرەڕۆیی پەیوەندی ئەرێنی لەگەڵ بڕیاردانی سەرکێشانە هەبووە. ئەم ئەنجامە هاوتایە لەگەڵ ئەنجامی توێژینەوەکانی دیکە (Crysel et al., 2013). لە پێداچوونەوەیەکی جۆری مێتادا، دووپاتی پەیوەندی ئەرێنی لە نێوان سەرەڕۆیی و بڕیاردانی سەرکێشانە کراوەتەوە (Vize et al., 2018). زیاتر لە توێژینەوەیەک ئاماژە بە هەبوونی پەیوەندی ئەرێنی لە نێوان سەرەڕۆیی و سەرکێشیکردنی سێکسی دەکەن Risky Sexual Behaviors (Donohew et al., 2000; Jardin et al., 2017). کەسانی سەرەڕۆ لە کاتی ئەنجامدانی ڕەفتاردا درک بە مەترسییەکانی ئاکامی ڕەفتارەکانیان ناکەن (Luengo et al., 1991). کەسانی سەرەڕۆ کێشەیان لە هەڵبژاردنی بژاردەکاندا هەیە و ناتوانن خوێندنەوەیەکی باش و لۆژیکیانە بۆ بژاردەکان بکەن (Barack & Platt, 2017)، و زۆر بیر لە مەترسی ئەنجامدانی ڕەفتارەکانیان ناکەنەوە (Solomon et al., 1995).

سەبارەت بە پەیوەندی سەرەڕۆیی و سێگۆشە تاریکەکان، ئەنجامی ئەم توێژینەوەیە ئەوەمان پێ دەڵێت: کە پەیوەندی لە نێوان سەرەڕۆیی و سایکۆپاتیدا هەیە، کە ئەمەش هاوتایە لەگەڵ ئەنجامی توێژینەوەکانی دیکە (Fox & Hammond, 2017; Morgan et al., 2011). هەروەها توێژینەوەکان ئاماژەیان بەوە کردوە، کە لەناو سێکۆگەشە تاریکەکاندا، بە بەراورد لەگەڵ دوو فاکتەرەکەی دیکەی سێگۆشە تاریکەکان، سایکۆپاتی پەیوەندییەکی بەهێزتری بە سەرەڕۆییەوە هەیە (Szabó & Jones, 2019). تەنانەت ئاماژە بەوە دەکرێت، کە کرۆکی سایکۆپاتی گوزراشتە لە سەرەڕۆیی (Blackburn & Coid, 1998). ڕێژەی هاوبەشی لە نێوان ئەو دوو گۆڕاوەدا دەگاتە ٧٠٪. هۆکاری ئەوەی، کە سایکۆپاتەکان سەرکێشی ئەنجام دەدەن، لەوانەیە بۆ ئەو پەیوەندییە بەهێزەی نێوان سایکۆپاتی و سەرەڕۆیی بگەڕێتەوە (Fox & Hammond, 2017).

لەبارەی پەیوەندی سیمای خودشەیدایی و سەرەڕۆیی، لەم توێژینەوەیەدا پەیوەندی ئەرێنی لە نێوانیاندا دۆزراوەتەوە، ئەم ئەنجامە هاوتایە لەگەڵ ئەنجامی توێژینەوەکانی دیکەی ئەو بوارە. لە توێژینەوەیەکی جۆری مێتادا، دەرکەوتووە، کە خودشەیدایی و سەرەڕۆیی پەیوەندی ئەرێنی لە نێوانیاندا هەیە (Vazire & Funder, 2006). هەروەها لە توێژینەوەیەکی مەیدانیدا جارێکی دیکە، ئەنجامەکان دووپاتکراونەتەوە (Malesza & Ostaszewski, 2016a). سەبارەت بە

سەرەڕۆبوونی خودشەیداکان، ئاماژە بەوە دەکرێ، کە بابەتێکی تەواو ناوەکییە و بەشێکە لە سروشتی خودشەیداکان، بە جۆرێکە، کە ناتوانن بەسەر ئەو سەرەڕۆییەیاندا زاڵبن (Vazire & Funder, 2006). هەروەک توێژەران ئاماژەیان پێکردوە، کە ئەم سەرەڕۆییەی لای خودشەیداییەکان هەیە لە ئەنجامی زۆر متمانەبەخۆبوونەوە دروستبووە (Paulhus et al., 2003).

لە ئەنجامێکی دیکەدا، پەیوەندی لە نێوان سێگۆشە تاریکەکانی کەسایەتی و چێژخوازیدا دۆزراوەتەوە، کە توێژینەوەیەکی جۆری مێتادا ئەم پەیوەندییە دووپاتکراوەتەوە (Vize et al., 2018). توێژینەوەی تریش ئاماژەیان بەو پەیوەندییە کردوە (Crysel et al., 2013). ئەو ڕەفتارە سەرکێشانەی، کە کەسانی سایکۆپات ئەنجامی دەدەن، باس لەوە دەکرێ، کە پەیوەندی بە مەیلی چێژخوازییەوە هەیە (Porter et al., 2018). وەک پاڵپشتییەک بۆ ئەم بۆچوونە، لە توێژینەوەی تریشدا چێژخوازی وەک یەکێک لە تایبەتمەندییەکانی کەسانی سایکۆپات سەیرکراوە (Dickey, 2014; James et al., 2014). سایکۆپاتەکان خاوەنی جۆرێک لە چێژخوازین کە پێی دەگوترێ چێژخوازی نەشیاو (Yousaf et al., 2023). سەبارەت بە پەیوەندی نێوان خودشەیدایی و چێژخوازی، لە توێژینەوەیەکدا (Emmons, 1981) ئاماژە بەوە کراوە، کە کۆمەڵە تایبەتمەندییەکی خودشەیدایی و چێژخوازی لەگەڵ یەکتردا هاوبەشن، کە ئەمەش وا دەکات پەیوەندی لە نێوان ئەو دوو فاکتەرەی کەسایەتیدا هەبێت. تەنانەت چێژخوازی وەک بەشێکی بنچینەیی خوشەیدایی لە قەڵەم دراوە (Miller et al., 2009). لە توێژینەوەکاندا ئەم پەیوەندییە لەسەر سەرکێشیکارەکان لە دوو گرووپی جیاوازدا دۆزراوەتەوە (Levesque et al., 2016).

هەموو توێژینەوەیەک کۆمەڵێک کەم و کورتی هەیە، ئەم توێژینەوەیە لە کەموکورتی بەدەر نیە. یەکێک لە کەم و کورتییەکانی ئەم توێژینەوە بریتییە لە بەکارهێنانی ڕاپۆرتی خودی، چونکە لە ڕاپۆرتی خودیدا بەشداربوو بە ئاسانی دەتوانێ بە لایەنگیرییانەوە وەڵامی برگە و پرسیارەکان بداتەوە، واتە بەو شێوەیە وەڵام نەداتەوە کە گوزارشت لە کەسایەتی خۆی دەکات. هەروەها یەکێکی دیکە لە کەموکورتییەکانی ئەم توێژینەوەیە، بریتییە لە کەمی ژمارەی بەشداربووان، بەڵام لەبەرئەوەی بەشداریکردنی کەسەکان خۆبەخشانە بووە و یەکێک لە پێوانەکان بریتی بووە لە

پێوانەی ئەرکی ڕەفتاری، ئەوا توانرا هەر ئەوەندە بەشداربوو وەک نموونەی توێژینەوە بەشداریان پێبکرێت، ئەگەر نا تاکو ژمارەی بەشداربوو زیاتر بێت، باشتر دەتوانی ئەنجامەکان بگشتێنی. بۆیە بە پێویست و گرنگ دەزانرێ، ئەم توێژینەوانە بەردەوامیان پێبدرێت، بەڵام بە بەشداری پێکردنی زیاتری خەڵکی، ئەمەش بۆئەوەی بزانین تا چەند ئەو ئەنجامانە دووبارە دەبنەوە، کە بە دووپاتکردنەوەیان، بەڵگەیەکی زانستی بەهێزتر بەرجەستە دەکات.

٥. ئەنجامگیری

لەم توێژینەوەیەدا توێژەران گرینگی سێگۆشە تاریکەکان، چێژخوازی و سەرەڕۆییان لە پرۆسەی بڕیارداندا خستۆتەڕوو. ئەنجامەکانی ئەم توێژینەوەیە ئەوەیان نیشانداوە، کە خودشەیدایی، سایکۆپاتی، چێژخوازی و سەرەڕۆیی پێشبینی بڕیاردانی سەرکێشانە بە شێوەیەکی ئەرێنی دەکەن. ئەمەش مانای ئەوەیە، کە ئاستی ئەو سیمایانە لە تاکدا کاریگەریيان لەسەر سەرکێشیکردن هەیە. ئەم توێژینەوەیە چەند گرنگییەکی هەیە. یەکەم: ئەنجامەکانی ئەم توێژینەوەیە زانیاریمان پێ دەدەن دەربارەی ئەوەی، بۆچی هەندێک لە خەڵکی بڕیاری سەرکێشانە دەدەن؟ هەندێکی تریش کەمتر سەرکێشی ئەنجام دەدەن؟ دووەم: ئەم توێژینەوەیە لەسەر هەرزەکاران ئەنجام دراوە، کە کەمن ئەو توێژینەوانەی لەم بوارەدا لەسەر ئەو چینە ئەنجام درابن، بە تایبەت لە ناو کۆمەڵگای کوردیدا. ئەو پەیوەندییەی لە نێوان سێگۆشە تاریکەکان، سەرەڕۆیی و چێژخوازی لەگەڵ بڕیاردانی سەرکێشانە هەیە، پێویستە زیاتر لێکۆڵینەوەی زیاتری لە بارەوە ئەنجام بدرێت، بە تایبەت زانینی ڕۆڵی ئەزمونی ناخۆشی منداڵی لەسەر سیماکانی کەسایەتی و سەرکێشیکرن. ئەمەش بە مەبەستی ئەوەی بزانرێت، کە سەرچاوەی دروستبوونی مرۆڤی سەرکێشیکار تا چەند پەیوەندی بە ئەزمونی ڕابردووی تاکەکانەوە هەیە.

سەرچاوەکان

Arnett, J. (1994). Sensation seeking: A new conceptualization and a new scale. *Personality and Individual Differences*, *16*(2), 289–296. https://doi.org/10.1016/0191-8869(94)90165-1

Ashton-James, C. E., & Levordashka, A. (2013). When the Wolf Wears Sheep's Clothing: Individual Differences in the Desire to be Liked Influence Nonconscious Behavioral Mimicry. *Social Psychological and Personality Science*, *4*(6), 643–648. https://doi.org/10.1177/1948550613476097

Barack, D. L., & Platt, M. L. (2017). Engaging and Exploring: Cortical Circuits for Adaptive Foraging Decisions. In J. R. Stevens (Ed.), *Impulsivity: How Time and Risk Influence Decision Making* (Vol. 64, pp. 163–199). Springer.
Barratt, E. S. (1983). The biological basis of impulsiveness: The significance of timing and rhythm disorders. *Personality and Individual Differences*, *4*(4), 387–391. https://doi.org/10.1016/0191-8869(83)90004-1
Blackburn, R., & Coid, J. W. (1998). Psychopathy and the dimensions of personality disorder in violent offenders. *Personality and Individual Differences*, *25*(1), 129–145. https://doi.org/10.1016/S0191-8869(98)00027-0
Blair, R. j. r. (2008). The amygdala and ventromedial prefrontal cortex: Functional contributions and dysfunction in psychopathy. *Philosophical Transactions of the Royal Society B: Biological Sciences*, *363*(1503), 2557–2565. https://doi.org/10.1098/rstb.2008.0027
Blair, R. J. R., Colledge, E., & Mitchell, D. G. V. (2001). Somatic Markers and Response Reversal: Is There Orbitofrontal Cortex Dysfunction in Boys with Psychopathic Tendencies? *Journal of Abnormal Child Psychology*, *29*(6), 499–511. https://doi.org/10.1023/A:1012277125119
Boyer, T. W. (2006). The development of risk-taking: A multi-perspective review. *Developmental Review*, *26*(3), 291–345. https://doi.org/10.1016/j.dr.2006.05.002
Breen, R. B., & Zuckerman, M. (1999). `Chasing' in gambling behavior: Personality and cognitive determinants. *Personality and Individual Differences*, *27*(6), 1097–1111. https://doi.org/10.1016/S0191-8869(99)00052-5
Breivik, G., Sand, T. S., & Sookermany, A. M. (2017). Sensation seeking and risk-taking in the Norwegian population. *Personality and Individual Differences*, *119*, 266–272. https://doi.org/10.1016/j.paid.2017.07.039
Campbell, W. K., Goodie, A. S., & Foster, J. D. (2004). Narcissism, confidence, and risk attitude. *Journal of Behavioral Decision Making*, *17*(4), 297–311. https://doi.org/10.1002/bdm.475
Charnigo, R., Noar, S. M., Garnett, C., Crosby, R., Palmgreen, P., & Zimmerman, R. S. (2013). Sensation Seeking and Impulsivity: Combined Associations with Risky Sexual Behavior in a Large Sample of Young Adults. *The Journal of Sex Research*, *50*(5), 480–488. https://doi.org/10.1080/00224499.2011.652264
Crone, E. A., Bullens, L., Plas, E. A. A. van der, Kijkuit, E. J., & Zelazo, P. D. (2008). Developmental changes and individual differences in risk and perspective taking in adolescence. *Development and Psychopathology*, *20*(4), 1213–1229. https://doi.org/10.1017/S0954579408000588
Cross, C. P., Copping, L. T., & Campbell, A. (2011). Sex differences in impulsivity: A meta-analysis. *Psychological Bulletin*, *137*, 97–130. https://doi.org/10.1037/a0021591
Crysel, L. C., Crosier, B. S., & Webster, G. D. (2013). The Dark Triad and risk behavior. *Personality and Individual Differences*, *54*(1), 35–40. https://doi.org/10.1016/j.paid.2012.07.029
Dahlbäck, O. (1990). Personality and risk-taking. *Personality and Individual Differences*, *11*(12), 1235–1242. https://doi.org/10.1016/0191-8869(90)90150-P
Dahlen, E. R., Martin, R. C., Ragan, K., & Kuhlman, M. M. (2005). Driving anger, sensation seeking, impulsiveness, and boredom proneness in the prediction of unsafe driving. *Accident Analysis & Prevention*, *37*(2), 341–348. https://doi.org/10.1016/j.aap.2004.10.006
Dahlen, E. R., & White, R. P. (2006). The Big Five factors, sensation seeking, and driving anger in the prediction of unsafe driving. *Personality and Individual Differences*, *41*(5), 903–915. https://doi.org/10.1016/j.paid.2006.03.016
de Vogel, V., & Lancel, M. (2016). Gender Differences in the Assessment and Manifestation of Psychopathy: Results From a Multicenter Study in Forensic Psychiatric Patients.

International Journal of Forensic Mental Health, *15*(1), 97–110. https://doi.org/10.1080/14999013.2016.1138173
Dickey, A. (2014). The relationship between sensation seeking, psychopathy, and deception. *Modern Psychological Studies*, *19*(2). https://scholar.utc.edu/mps/vol19/iss2/2
Donohew, L., Zimmerman, R., Cupp, P. S., Novak, S., Colon, S., & Abell, R. (2000). Sensation seeking, impulsive decision-making, and risky sex: Implications for risk-taking and design of interventions. *Personality and Individual Differences*, *28*(6), 1079–1091. https://doi.org/10.1016/S0191-8869(99)00158-0
Douglas, R. J., & Martin, K. A. C. (2014). Organizing Principles of Cortical Circuits and Their Function. In M. S. Gazzaniga & G. R. Mangun (Eds.), *The Cognitive Neurosciences* (5th ed., pp. 79–89). Massachusetts Institute of Technology.
Emmons, R. A. (1981). Relationship between Narcissism and Sensation Seeking. *Psychological Reports*, *48*(1), 247–250. https://doi.org/10.2466/pr0.1981.48.1.247
Eysenck, S. B. G., Easting, G., & Pearson, P. R. (1984). Age norms for impulsiveness, venturesomeness and empathy in children. *Personality and Individual Differences*, *5*(3), 315–321. https://doi.org/10.1016/0191-8869(84)90070-9
Fernández-Artamendi, S., Martínez-Loredo, V., Fernández-Hermida, J. R., & Carballo-Crespo, J. L. (2016). The Impulsive Sensation Seeking (ImpSS): Psychometric properties and predictive validity regarding substance use with Spanish adolescents. *Personality and Individual Differences*, *90*, 163–168. https://doi.org/10.1016/j.paid.2015.11.003
Figner, B., Mackinlay, R. J., Wilkening, F., & Weber, E. U. (2009). Affective and deliberative processes in risky choice: Age differences in risk taking in the Columbia Card Task. *Journal of Experimental Psychology. Learning, Memory, and Cognition*, *35*(3), 709–730. https://doi.org/10.1037/a0014983
Figner, B., & Weber, E. U. (2015). Personality and Risk Taking. In J. D. Wright (Ed.), *International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences (Second Edition)* (pp. 809–813). Elsevier. https://doi.org/10.1016/B978-0-08-097086-8.26047-9
Foster, J. D., Keith Campbell, W., & Twenge, J. M. (2003). Individual differences in narcissism: Inflated self-views across the lifespan and around the world. *Journal of Research in Personality*, *37*(6), 469–486. https://doi.org/10.1016/S0092-6566(03)00026-6
Foster, J. D., Shenesey, J. W., & Goff, J. S. (2009). Why do narcissists take more risks? Testing the roles of perceived risks and benefits of risky behaviors. *Personality and Individual Differences*, *47*(8), 885–889. https://doi.org/10.1016/j.paid.2009.07.008
Fox, S., & Hammond, S. (2017). Investigating the multivariate relationship between impulsivity and psychopathy using canonical correlation analysis. *Personality and Individual Differences*, *111*, 187–192. https://doi.org/10.1016/j.paid.2017.02.025
Galvan, A., Hare, T. A., Parra, C. E., Penn, J., Voss, H., Glover, G., & Casey, B. J. (2006). Earlier Development of the Accumbens Relative to Orbitofrontal Cortex Might Underlie Risk-Taking Behavior in Adolescents. *Journal of Neuroscience*, *26*(25), 6885–6892. https://doi.org/10.1523/JNEUROSCI.1062-06.2006
Gao, Y., Glenn, A. L., Schug, R. A., Yang, Y., & Raine, A. (2009). The Neurobiology of Psychopathy: A Neurodevelopmental Perspective. *The Canadian Journal of Psychiatry*, *54*(12), 813–823. https://doi.org/10.1177/070674370905401204
Grijalva, E., Newman, D. A., Tay, L., Donnellan, M. B., Harms, P. D., Robins, R. W., & Yan, T. (2015). Gender differences in narcissism: A meta-analytic review. *Psychological Bulletin*, *141*(2), 261–310. https://doi.org/10.1037/a0038231
Guay, J.-P., Knight, R. A., Ruscio, J., & Hare, R. D. (2018). A taxometric investigation of psychopathy in women. *Psychiatry Research*, *261*, 565–573. https://doi.org/10.1016/j.psychres.2018.01.015

Gullone, E., & Moore, S. (2000). Adolescent risk-taking and the five-factor model of personality. *Journal of Adolescence*, *23*(4), 393–407. https://doi.org/10.1006/jado.2000.0327
Hare, R. D. (1999). Psychopathy as a Risk Factor for Violence. *Psychiatric Quarterly*, *70*(3), 181–197. https://doi.org/10.1023/A:1022094925150
Hare, R. D., & Neumann, C. S. (2009). Psychopathy: Assessment and Forensic Implications. *The Canadian Journal of Psychiatry*, *54*(12), 791–802. https://doi.org/10.1177/070674370905401202
Harpur, T. J., Hakstian, A. R., & Hare, R. D. (1988). Factor structure of the Psychopathy Checklist. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, *56*(5), 741–747. https://doi.org/10.1037/0022-006X.56.5.741
Horvath, P., & Zuckerman, M. (1993). Sensation seeking, risk appraisal, and risky behavior. *Personality and Individual Differences*, *14*(1), 41–52. https://doi.org/10.1016/0191-8869(93)90173-Z
Hosker-Field, A. M., Molnar, D. S., & Book, A. S. (2016). Psychopathy and risk taking: Examining the role of risk perception. *Personality and Individual Differences*, *91*, 123–132. https://doi.org/10.1016/j.paid.2015.11.059
Icellioglu, S., & Ozden, M. S. (2012). Personality Effect on Decision-Making Among Normal University Students and Comparing Gambling Task Performances of Normal University Students with a Group of Normal Adults. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, *46*, 1010–1014. https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.05.240
James, S., Kavanagh, P. S., Jonason, P. K., Chonody, J. M., & Scrutton, H. E. (2014). The Dark Triad, schadenfreude, and sensational interests: Dark personalities, dark emotions, and dark behaviors. *Personality and Individual Differences*, *68*, 211–216. https://doi.org/10.1016/j.paid.2014.04.020
Jardin, C., Sharp, C., Garey, L., & Zvolensky, M. J. (2017). The Role of Impulsivity in the Relation Between Negative Affect and Risky Sexual Behaviors. *Journal of Sex & Marital Therapy*, *43*(3), 250–263. https://doi.org/10.1080/0092623X.2016.1141821
Jonah, B. A. (1997). Sensation seeking and risky driving: A review and synthesis of the literature. *Accident; Analysis and Prevention*, *29*(5), 651–665. https://doi.org/10.1016/s0001-4575(97)00017-1
Jonah, B. A., Thiessen, R., & Au-Yeung, E. (2001). Sensation seeking, risky driving and behavioral adaptation. *Accident Analysis & Prevention*, *33*(5), 679–684. https://doi.org/10.1016/S0001-4575(00)00085-3
Jonason, P. K., & Davis, M. D. (2018). A gender role view of the Dark Triad traits. *Personality and Individual Differences*, *125*, 102–105. https://doi.org/10.1016/j.paid.2018.01.004
Jones, D. N. (2013). What's mine is mine and what's yours is mine: The Dark Triad and gambling with your neighbor's money. *Journal of Research in Personality*, *47*(5), 563–571. https://doi.org/10.1016/j.jrp.2013.04.005
Jones, D. N., & Paulhus, D. L. (2009). Machiavellianism. In M. R. Leary & R. H. Hoyle (Eds.), *Handbook of Individual Differences in Social Behavio* (pp. 93–108). Guilford Press.
Jones, D. N., & Paulhus, D. L. (2010). Different Provocations Trigger Aggression in Narcissists and Psychopaths. *Social Psychological and Personality Science*, *1*(1), 12–18. https://doi.org/10.1177/1948550609347591
Jones, D. N., & Paulhus, D. L. (2011). The role of impulsivity in the Dark Triad of personality. *Personality and Individual Differences*, *51*(5), 679–682. https://doi.org/10.1016/j.paid.2011.04.011
Jones, D. N., & Paulhus, D. L. (2013). Introducing the Short Dark Triad (SD3): A Brief Measure of Dark Personality Traits. *Assessment*, *21*(1), 28–41. https://doi.org/10.1177/1073191113514105

Lee, T. H., & Tseng, C. H. (2015). How personality and risk-taking attitude affect the behavior of adventure recreationists. *Tourism Geographies*, *17*(3), 307–331. https://doi.org/10.1080/14616688.2014.1000955

Lejuez, C. W., Read, J. P., Kahler, C. W., Richards, J. B., Ramsey, S. E., Stuart, G. L., Strong, D. R., & Brown, R. A. (2002). Evaluation of a behavioral measure of risk taking: The Balloon Analogue Risk Task (BART). *Journal of Experimental Psychology: Applied*, *8*(2), 75–84. https://doi.org/10.1037/1076-898X.8.2.75

Levesque, D., Sevigny, S., Jacques, C., & Giroux, I. (2016, June 7). Narcissism, Sensation Seeking, Depression, Anxiety, and Cognitive Distortions: Comparative Analysis Between Poker and Video Lottery Terminal Players. *International Conference on Gambling & Risk Taking*. https://digitalscholarship.unlv.edu/gaming_institute/2016/June7/1

Luengo, M. A., Carrillo-De-La-Peña, M. T., & Otero, J. M. (1991). The components of impulsiveness: A comparison of the I.7 impulsiveness questionnaire and the Barratt impulsiveness scale. *Personality and Individual Differences*, *12*(7), 657–667. https://doi.org/10.1016/0191-8869(91)90220-6

Malesza, M., & Ostaszewski, P. (2016a). Dark side of impulsivity—Associations between the Dark Triad, self-report and behavioral measures of impulsivity. *Personality and Individual Differences*, *88*, 197–201. https://doi.org/10.1016/j.paid.2015.09.016

Malesza, M., & Ostaszewski, P. (2016b). The utility of the Dark Triad model in the prediction of the self-reported and behavioral risk-taking behaviors among adolescents. *Personality and Individual Differences*, *90*, 7–11. https://doi.org/10.1016/j.paid.2015.10.026

Miller, J. D., Campbell, W. K., Young, D. L., Lakey, C. E., Reidy, D. E., Zeichner, A., & Goodie, A. S. (2009). Examining the Relations Among Narcissism, Impulsivity, and Self-Defeating Behaviors. *Journal of Personality*, *77*(3), 761–794. https://doi.org/10.1111/j.1467-6494.2009.00564.x

Morf, C. C., & Rhodewalt, F. (2001). Unraveling the Paradoxes of Narcissism: A Dynamic Self-Regulatory Processing Model. *Psychological Inquiry*, *12*(4), 177–196. https://doi.org/10.1207/S15327965PLI1204_1

Morgan, J. E., Gray, N. S., & Snowden, R. J. (2011). The relationship between psychopathy and impulsivity: A multi-impulsivity measurement approach. *Personality and Individual Differences*, *51*(4), 429–434. https://doi.org/10.1016/j.paid.2011.03.043

Nicholson, N., Soane, E., Fenton-O'Creevy, M., & Willman, P. (2005). Personality and domain-specific risk taking. *Journal of Risk Research*, *8*(2), 157–176. https://doi.org/10.1080/1366987032000123856

Paat, Y.-F., Torres, L. R., Morales, D. X., Srinivasan, S. M., & Sanchez, S. (2020). Sensation seeking and impulsivity as predictors of high-risk sexual behaviours among international travellers. *Current Issues in Tourism*, *23*(21), 2716–2732. https://doi.org/10.1080/13683500.2019.1666808

Paulhus, D. L., Harms, P. D., Bruce, M. N., & Lysy, D. C. (2003). The over-claiming technique: Measuring self-enhancement independent of ability. *Journal of Personality and Social Psychology*, *84*(4), 890–904. https://doi.org/10.1037/0022-3514.84.4.890

Paulhus, D. L., & Williams, K. M. (2002). The Dark Triad of personality: Narcissism, Machiavellianism, and psychopathy. *Journal of Research in Personality*, *36*(6), 556–563. https://doi.org/10.1016/S0092-6566(02)00505-6

Porter, S., Woodworth, M. T., & Black, P. J. (2018). Psychopathy and aggression. In C. J. Patrick (Ed.), *Handbook of psychopathy, 2nd ed* (pp. 611–634). The Guilford Press.

Rosenbloom, T. (2003). RISK EVALUATION AND RISKY BEHAVIOR OF HIGH AND LOW SENSATION SEEKERS. *Social Behavior and Personality: An International Journal*, *31*(4), 375–386. https://doi.org/10.2224/sbp.2003.31.4.375

Solomon, Z., Ginzburg, K., Neria, Y., & Ohry, A. (1995). Coping with war captivity: The role of sensation seeking. *European Journal of Personality*, *9*(1), 57–70. https://doi.org/10.1002/per.2410090105
Stanwix, S., & Walker, B. R. (2021). The Dark Tetrad and advantageous and disadvantageous risk-taking. *Personality and Individual Differences*, *168*, 110338. https://doi.org/10.1016/j.paid.2020.110338
Swerdlow, B. A., Pearlstein, J. G., Sandel, D. B., Mauss, I. B., & Johnson, S. L. (2020). Maladaptive Behavior and Affect Regulation: A Functionalist Perspective. *Emotion (Washington, D.C.)*, *20*(1), 75–79. https://doi.org/10.1037/emo0000660
Szabó, E., & Jones, D. N. (2019). Gender differences moderate Machiavellianism and impulsivity: Implications for Dark Triad research. *Personality and Individual Differences*, *141*, 160–165. https://doi.org/10.1016/j.paid.2019.01.008
Van Leijenhorst, L., Westenberg, P. M., & Crone, E. A. (2008). A Developmental Study of Risky Decisions on the Cake Gambling Task: Age and Gender Analyses of Probability Estimation and Reward Evaluation. *Developmental Neuropsychology*, *33*(2), 179–196. https://doi.org/10.1080/87565640701884287
Vazire, S., & Funder, D. C. (2006). Impulsivity and the Self-Defeating Behavior of Narcissists. *Personality and Social Psychology Review*, *10*(2), 154–165. https://doi.org/10.1207/s15327957pspr1002_4
Vize, C. E., Lynam, D. R., Collison, K. L., & Miller, J. D. (2018). Differences among dark triad components: A meta-analytic investigation. *Personality Disorders: Theory, Research, and Treatment*, *9*, 101–111. https://doi.org/10.1037/per0000222
Wallis, J. D. (2007). Orbitofrontal cortex and its contribution to decision-making. *Annual Review of Neuroscience*, *30*, 31–56. https://doi.org/10.1146/annurev.neuro.30.051606.094334
Wynn, R., Høiseth, M. H., & Pettersen, G. (2012). Psychopathy in women: Theoretical and clinical perspectives. *International Journal of Women's Health*, *4*, 257–263. https://doi.org/10.2147/IJWH.S25518
Yousaf, S., Liu, Y., & Feite, L. (2023). Dark personality traits and sensation-seeking tourist behaviors. Is there a link? A preliminary investigation of Chinese tourists. *Tourism Management Perspectives*, *47*, 101119. https://doi.org/10.1016/j.tmp.2023.101119
Zermatten, A., Van der Linden, M., d'Acremont, M., Jermann, F., & Bechara, A. (2005). Impulsivity and Decision Making. *The Journal of Nervous and Mental Disease*, *193*(10), 647–650. https://doi.org/10.1097/01.nmd.0000180777.41295.65
Zhu, X., Wang, F., & Geng, Y. (2021). Machiavellianism on quality of life: The role of lifestyle, age, gender, social support. *Personality and Individual Differences*, *173*, 110609. https://doi.org/10.1016/j.paid.2020.110609
Zuckerman, M. (2007). Sensation Seeking and Substance Use and Abuse: Smoking, Drinking, and Drugs. In M. Zuckerman (Ed.), *Sensation seeking and risky behavior* (pp. 107–143). American Psychological Association. https://doi.org/10.1037/11555-004
Zuckerman, M. (2009). Sensation Seeking. In M. R. Leary & R. H. Hoyle (Eds.), *Handbook of individual differences in social behavior* (pp. 455–465). The Guilford Press.
Zuckerman, M., Kuhlman, D. M., Joireman, J., Teta, P., & Kraft, M. (1993). A comparison of three structural models for personality: The Big Three, the Big Five, and the Alternative Five. *Journal of Personality and Social Psychology*, *65*, 757–768. https://doi.org/10.1037/0022-3514.65.4.757

الملخص

كان الهدف من هذه الدراسة هو استكشاف دور الثالوث المظلم والاندفاعية والبحث عن الأحاسيس في اتخاذ القرارات المحفوفة بالمخاطر. بلغ عدد المشاركين الذين شاركوا في هذه الدراسة ١٦٣، ٧٥ من الذكور (٤٦٪) و٨٨ من الإناث (٥٤٪). تراوحت أعمار المشاركين بين ١٤ إلى ١٨ عامًا. تم استخدام مقياس التقرير الذاتي

لتقييم الثالوث المظلم والاندفاعية والبحث عن الأحاسيس، ومع ذلك، تم استخدام المهمة السلوكية المسماة مهمة المخاطرة التناظرية بالبالون لقياس اتخاذ القرارات المحفوفة بالمخاطر بين المشاركين. أشارت النتائج إلى أن النرجسية والاعتلال النفسي والبحث عن الأحاسيس والاندفاع مرتبطة بشكل إيجابي باتخاذ القرارات المحفوفة بالمخاطر. بالإضافة إلى ذلك، يتوسط الاندفاع والبحث عن الأحاسيس العلاقة بين الاعتلال النفسي واتخاذ القرارات المحفوفة بالمخاطر، والنتيجة المماثلة التي تم العثور عليها للارتباط بين النرجسية واتخاذ القرارات المحفوفة بالمخاطر. فيما يتعلق بسمات الشخصية، وجدت النتائج فروقًا كبيرة بين الجنسين. تساعد هذه الدراسة الباحثين على فهم مسببات اتخاذ القرارات المحفوفة بالمخاطر، وخاصة السمات الشخصية التي تتنبأ بشكل أقوى باتخاذ القرارات المحفوفة بالمخاطر.

الكلمات الرئيسية: الثالوث المظلم، الاندفاع، البحث عن الإثارة، اتخاذ القرارات المحفوفة بالمخاطر، مهمة البالون التناظرية للمخاطر.